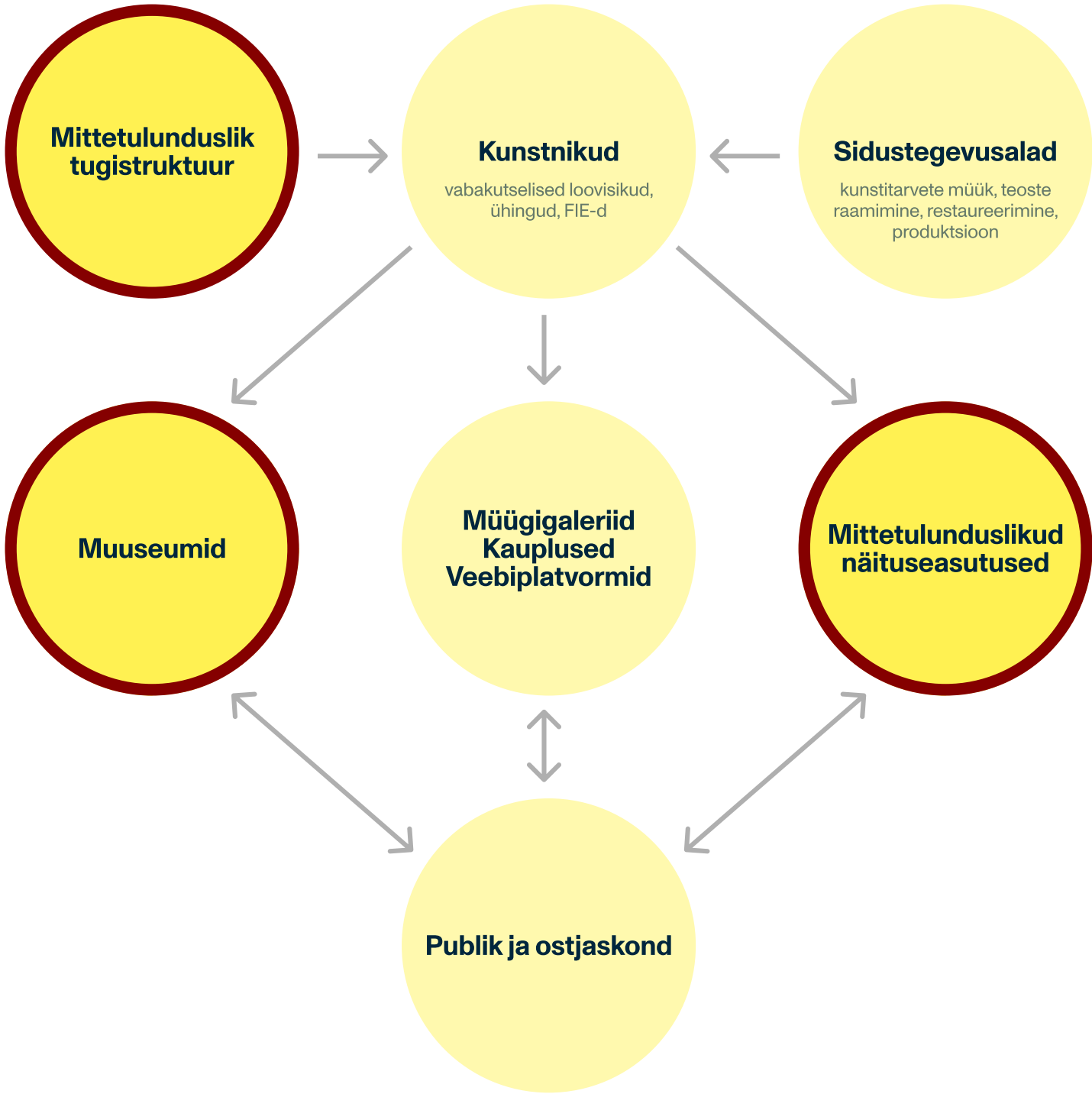

Tegevustoetused – kellele?

Praeguse süsteemi probleemid ja võimalikud lahendused

Probleem	Võimalik lahendus
Tänane toetussüsteem ei toeta valdkonna arengut ega võimalda ellu viia strateegilisi eesmärke.	Tegevustoetuste saajate ringi laiendamine, nende valimi ja ülesannete sidumine kunsti laiemate strateegiliste eesmärkidega.
Riigi püsitoetusel olevate erakorraldajate ehk strateegiliste partnerite arv on ebaproportsionaalselt väike võrreldes nende rolliga meie kunstielus.	Strateegiliste partnerite ringi laiendamine eesmärgiga viia toetatud riigiasutuste ja erakorraldajate proportsioonid vastavusse kunstivälja institutsionaalse ülesehitusega.
Kunstivaldkond on proportsionaalselt äärmiselt ebavõrdses seisus võrreldes muude kultuurialadega.	Tagada kunstivaldkonna mitmekülgsem toetamine, mis vastab valdkonna suurusele, kultuurilisele olulisusele ja institutsionaalsele ülesehitusele.
Näituste korraldamine on valdkonna üks olulisemaid nn tuumtegevusi, samas on strateegiliste partnerite seas näituseasutuste arv väga madal.	Toetatud näituseasutuste arvu tõstmine. Oluline on tagada kesksete näituseasutuste püsivam toetamine ja pöörata tähelepanu kvaliteetsete näituste kättesaadavusele üle Eesti.
Tegevustoetuste maksmisel on Kultuurkapitalil ebaproportsionaalselt suur roll, mis tuleneb ministeeriumi vähesest ja ebapiisavast toest valdkonna asutustele.	Ministeeriumi tugi valdkonna asutustele peab tõusma, olema süsteemne ja strateegiliselt läbi mõeldud. Vältida tuleks dubleerimist Kultuurkapitaliga ehk olukorda, kus üks ja sama asutus peab ministeeriumi ebapiisava toetuse tõttu taotlema tegevustoetust ka Kultuurkapitalist. Konkreetses esimeses sammuna tuleks kahe suurima 2025. aastal Kultuurkapitalist tegevustoetuse saaja (Tartu Kunstimaja ja Eesti Kunstnike Liidu galeriid) tegevuse toetamine viia ministeeriumi eelarvesse, vabastades Kultuurkapitali eelarvest vahendeid teiste asutuste toetuste tõstmiseks.
Toetussummad on ebaühtlased ega ole seotud avalikult selgitatud ülesannete ja ootustega neile asutustele.	Kunstivaldkonna tegevustoetuste kujunemise põhimõtted tuleks selgemalt fikseerida ja viia toetused vastavusse organisatsioonide tegeliku töömahu ja neile toetuse eraldamisega kaasnevate ootustega. Kaaluda võiks hindamismaatriksite sisseviimist ja toetussummade alammäärade paikaseadmist.
Mitmete strateegiliste partnerite toetussummad ei ole viimaste aastate jooksul kasvanud. Kiire inflatsiooni ja palgakasvu tingimustes on järsult vähenenud nende konkurentsivõime ja toetuse eest tehtavate tegevuste maht.	Asutuste toetussummad peavad käima ajaga kaasas ning võimaldama reageerida hinnatõusudele ja palgasurvele.
Tänane süsteem on rajatud ebastabiilsetele alustele ega paku valdkonna asutustele pikaajalist kindlustunnet	Võiks kaaluda kolmeaastaste tegevustoetuste jagamist ja strateegiliste partneritega pikema vaatega koostöölepingute sõlmimist. See on lahendus, mida praktikas kasutatakse kultuuriasutuste tegevustoetuste puhul teistes valdkondades (näiteks muuseumivaldkond, osalt etendusasutuste valdkond) ja osades kohalikes omavalitsuses (Tartu ja Tallinn) Vähendada tuleb valdkonna sõltumist aastate lõikes kõikuvatest Kultuurkapitali vahenditest.

Hinnanguline eelarve

Näitusemaja tüüp	Hinnanguline aastaeelarve	Hinnanguline optimaalne toetussumma	Gruppi kuuluvate näitusemajade arv	Näituste arv aastas	Optimaalne toetussumma kokku
VÄIKEGALERIID (vahetuvate näituste eksponeerimispinnaga kuni 59m²)	35 000–100 000€	28 000–80 000€	5	41	270 000€
GALERII (vahetuvate näituste eksponeerimispinnaga alates 60m²)	100 000–200 000€	80 000–160 000€	15	130	1 800 000€
KESKMISE SUURUSEGA NÄITUSEMAJA (vahetuvate näituste eksponeerimispinnaga alates 200m² eeldusel, et näitusemaja haldab mitut näitusepinda)	150 000–300 000€	120 000–240 000€	6	86	1 080 000€
SUUR NÄITUSEMAJA (vahetuvate näituste eksponeerimispinnaga alates 400m²)	400 000€	320 000€	4	26	1 280 000€
KOKKU					4 430 000€

Praktiline lahenduskeem

- Kandideerimispõhise professionaalsete näitusemajade taotlusvooru loomine (+ kunstipoliitika elluviimiseks vajalike asutuste toetamine otsustuskorras)
- 3-aastased tegevustoetused
- Tegevustoetuste aastase alampiiri sisse viimine
- Toetuste maksmise jätkamine ka Kultuurkapitalist, aga väiksemate galeriide ja uute algatuste toetuseks
- Selge hindamismaatriksi loomine. Soovitavad kriteeriumid:
 - Programmi (kvaliteet, professionaalsus, maht ja ülesehitus)
 - Näitusepinna suurus (m²)
 - Tiimi suurus, kunstnike ja kuraatorite kaasamise plaan ja sisseostetavate teenuste maht
 - Eelarve
 - Sihtgruppide kaasamine
 - Kommunikatsiooni- ja turundusplaan
 - Kestlikkuse plaan
 - (Täiendav kriteerium) Regionaalsus
 - (Täiendav kriteerium) Rahvusvahelisuus

Prognoositav mõju

- Valdkonna (rahvusvahelise) konkurentsivõime kasvatamine.
- Näituste kvaliteedi tõstmine.
- Aluse loomine valdkonna pikaaegseks arenguks ja tulubaasi mitmekesistamiseks.
- Kunstivaldkonna töötingimuste parandamine ja kunstitöötajate järelkasvu kindlustamine.
- Valdkonna sisulise mitmekesisuse toetamine.
- Näituste regionaalse kättesaadavuse parandamine ja regionaalarengu toetamine.
- Valdkonna maksupanuse ja majandusliku mõju kasv.